

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne:

Historia 1b

Tema:

Europisk epokindelning och förändringsprocesser

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden till exempel varför tidsbegreppet vikingatid infördes i Sverige under 1800-talets slut eller jämförelser med tidsindelningar i någon utomeuropeisk kultur.

Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande.

Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet. Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet använda historiska begrepp för att formulera, utreda, förklara och dra slutsatser om historiska frågeställningar utifrån olika perspektiv.

Eleven kan utförligt och nyanserat redogöra för några historiska skeenden och händelser som har använts på olika sätt samt förklara varför de har använts olika.

Eleven ger komplexa exempel på samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden och argumenterar för och emot olika sätt att se på dessa samband.

[Gy11, Historia 1b]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till epokindelning (10 min)

- Presentera vad epokindelning innebär och ge exempel på olika epoker.
- Diskutera varför dessa indelningar är viktiga för vår förståelse av historien.
- Ge exempel på hur olika kulturer kan ha olika tidsindelningar.
- Fråga eleverna om de har hört talas om olika epoker och vad de vet om dem.

2. Källkritik och historiska perspektiv (10 min)

- Presentera vikten av källkritik i historisk forskning.
- Ge exempel på hur olika källor kan ge olika perspektiv på samma händelse.
- Diskutera hur man går tillväga för att bedöma en källas trovärdighet.
- Involvera eleverna i att utvärdera en kort text som källa.

3. Gruppdiskussion om industriella revolutionen (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och låt dem diskutera de effekter industriella revolutionen hade på samhället.
- Ange frågor för diskussion, som "Vilka var de största förändringarna som skedde?" och "Hur påverkade dessa förändringar samhällsstrukturer?"
- Ge varje grupp möjlighet att dela med sig av sina tankar med klassen.
- Sammanfatta och knyt tillbaka till epokindelning.

4. Avslutande reflektion (15 min)

- Be eleverna skriva en kort reflektion över vad de lärt sig under lektionen.
- Diskutera de reflektionerna som en klass.
- Ge utrymme för eventuella frågor eller funderingar kring lektionens innehåll.
- Avsluta med en sammanfattning av lektionens viktigastepunkter.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Epokindelningar:** Eleverna behöver förstå hur och varför historia delas in i olika epoker, samt kännetecknen för dessa perioder.
- **Källkritik:** Betona vikten av att kunna granska källor och deras relevans för olika historiska perspektiv.
- **Industriella revolutionen:** Ge insikt i de stora samhällsförändringar

som ägde rum under denna tidsperiod och dess långtgående effekt på dagens samhälle.

- **Tolkning av historia:** Hur historiska händelser kan tolkas och användas i olika sammanhang.
- **Perspektiv:** Betona vikten av att förstå historia ur olika perspektiv, inklusive social bakgrund och etnicitet.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Epok	En längre tidsperiod som har gemensamma kännetecken.	Från grekiska "epokhē", som betyder "stopp" eller "avbrott".
Källkritik	Metod för att värdera informationens trovärdighet.	Från franska "critique", som härstammar från grekiska "kritikós", som betyder "som dömer".
Industri	Systematisk produktion av varor på en stor skala.	Från latin "industria", som betyder "flit" eller "verksamhet".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vår förståelse av historia påverka vår syn på nutiden?
- B. Vilka konsekvenser har industriella revolutionen haft för dagens arbetsliv och ekonomiska strukturer?
- C. Är det alltid möjligt att vara objektiv i sin tolkning av historia, och varför?

Aktivitet

För aktiviteten kommer eleverna att skapa en tidslinje som visuellt representerar de olika epoker som diskuterats under lektionen. Eleverna kommer att arbeta i grupper för att forska och sammanställa information om varje epok samt illustrera den med bilder och viktiga händelser. Varje grupp kommer att behöva presentera sin del för klassen, vilket främjar både individuellt och kollektivt lärande och förståelse för tidens samband.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad förstås med epokindelning?	Indelning av historien i längre tidsperioder med gemensamma kännetecken.
Varför är källkritik viktigt?	För att kunna bedöma trovärdigheten och relevansen av information.
Nämn tre konsekvenser av industriella revolutionen.	Ökad urbanisering, förändrade arbetsvillkor och ny teknik.

Vad kännetecknar medeltiden?

Feodalism, kyrkans makt och jordbrukssamhälle.

Hur kan historia användas i politiska syften?

För att legitimera makt eller för att forma kollektiv identitet.

Vad innebär "historisk kontinuitet"?

Processer eller mönster som fortgår genom olika tidsperioder.

Hur kan olika perspektiv påverka vår förståelse av historia?

Olika grupper kan tolka händelser på olika sätt utifrån sina erfarenheter.

Vad är en primärkälla?

En förstahandskälla som ger direkt bevis om en historisk händelse.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats (1-2 sidor A4) där de reflekterar över en historisk händelse av sitt val. De ska inkludera källor och ange hur dessa källor påverkar deras tolkning av händelsen. Uppsatsen ska innehålla en analys av hur händelsen har använts i dagens samhälle. Användningen av källor ska även diskuteras i uppsatsen för att demonstrera förståelse av källkritik.

Citat

"History is written by the victors." – Winston Churchill, 1948 Detta citat påvisar hur historia ofta tolkas genom segrarnas perspektiv, och att förlorarnas berättelser kan försvinna eller marginaliseras.

Tags: [Lektion](#)